वेल्लयेद्वेल्लनेनैता यथैका पर्पटी भवेत्। ततश्छुरिकया तान्तु सलग्नामेव कर्त्तयेत्। ततस्तु वेल्लयेद्भूयः शट्टकेन च लेपयेत्। शालिचूर्णं घृतं तोयं मिश्रितं शट्टकं वदेत्। ततः संहृत्य तल्लोप्त्रीं विदधीत पृथक् पृथक्। पुनस्तां वेल्लयेल्लोप्त्रीं यथा स्यान्मण्डलाकृतिः। ततस्तां सुपचेदाज्ये भवेयुश्च पुटाः स्फुटाः। सुगन्धया शर्करया तदुद्धूलनमाचरेत्। सिद्धैषा फेनिका नाम्ना मण्डकेन समा गुणैः। ततः किञ्चिल्लघुरियं विशेषोऽयमुदाहृतः। वेल्लयेत् प्रसारयेत् वेल्लनम् (वेलन) इति लोके। पर्प्पटी रोटी। लोप्त्री (लाइ) इति लोके।

अथ शष्कुली(सोहाली) इति लोके। समितायां घृताक्तायां लोप्त्रीं कृत्वा च वेल्लयेत्। आज्ये तां भर्जयेत्सिद्धां शष्कुली फेनिकागुणा

अथ मोदकः (लाडू)। घृताढ्यया समितया कृत्वा सूत्राणि तानि तु। निपुणो भर्जयेदाज्ये खण्डपाकेन योजयेत्। युक्तेन मोदकान् कुर्य्यात् ते गुणैर्मण्डका यथा।

अथ मुद्गमोदकः (मोतिचुरलाडू)। मुद्गानां धूमसी सम्यक् घोलयेन्निर्मलाऽम्बुना। कटाहस्य घृतेरूर्द्ध्वं झर्झरं स्थापयेत्ततः। धूमसीन्तु द्रवीभूतां प्रक्षिपेत् झर्झरोपरि। पतन्ति विन्दवस्तस्मात् तान् सुपक्वान् समुद्धरेत्। सितापाकेन संयोज्य कुर्य्याद्धस्तेन मोदकान्। झर्झरं (झाझरा) इति लोके। लघुर्ग्राही त्रिदोषघ्नः स्वादुः शीतो रुचिप्रदः। चक्षुष्यो ज्वरहृद्बल्यस्तर्पणो मुद्गमोदकः।

अथ सेवनमोदकः(सेओकालडुआ)। एवमेव प्रकारेण कार्य्याः सेवनमोदकाः। ते बल्या लघवः शीता किञ्चिद्वातकरास्तथा। विष्टम्भिनो ज्वरघ्नाश्च पित्तरक्तकफापहाः

दुग्धकूपिका। तण्डुलचूर्णविमिश्रितनष्टक्षीरेण सान्द्रपिष्टेन। दृढकूपिकां विदध्यात्ताञ्च पचेत्सर्पिषा सम्यक्। अथ तां पूरितमध्यां घनपयसा पूर्णगर्भाञ्च। शट्टकमुदितवदनां सर्पिषि सुपक्वबदनाञ्च। अथ पाण्डुखण्डपाके स्नापयेत् कर्पूरवासिते कुशलः। अथ दुग्धकूपिका सा बल्या पित्तानिलापहा कथिता। वृष्या शीता गुर्वी शुक्रकरी बृंहणी रुच्या। विदधाति कायपुष्टिं दृष्टिं दूरप्रसारिणीं सुचिरम्।

कुण्डलिनी (जिलेबी) नूतनं घटमानीय तस्यान्तः कशलो जनः। प्रस्थान्नचूर्णं दमानेन ध्नाऽम्लेन प्रलेपयेत्। द्विप्रस्थां समितां तत्र दध्यम्लं प्रस्थसम्मितम्। घृतमर्द्धं शरावञ्च घोलयित्वा घृते क्षिपेत्। आतपे स्थापयेत्तावद्यावद्याति तदम्लताम्। ततस्तत्प्रक्षिपेत्पात्रे सच्छिद्रे भाजने तु तत्। परिभ्राम्य परिभ्राम्य तत्सन्तप्ते घृते क्षिपेत्। पुनः पुनस्तदावृत्त्या विदध्यान्मण्डलाकृतिम्। तां सुपक्वां घृतान्नीत्वा सितापाके तनुद्रवे। कर्पूरादि सुगन्धञ्च स्नापयित्वोद्धरेत्ततः। एषा कुण्डलिनी नाम्ना पुष्टिकान्ति बलप्रदा। धातुवृद्धिकरी वृष्या रुच्या च क्षिप्रतर्पणी।

अथ पश्चात्परिवेश्या रसाला। (शिखरिणी) आदौ माहिषमम्लमम्बुरहितं दध्याढकं शर्करां शुभ्रां प्रस्थयुगोन्मितां शुचिपटे किञ्चिच्च किञ्चित् क्षिपेत्। दुग्धेनार्द्धघटेन मृण्मयनवस्थाल्या दृढं साधयेत् एलावीजलवङ्गचन्द्रमरिचैर्योग्यैश्च तद्योजयेत्। भीमेन प्रियभोजनेन रचिता नाम्ना रसाला स्वयम् श्रीकृष्णेन पुरा पुनः पुनरियं प्रीत्या समास्वादिता। एषा येन वसन्तवर्जितदिने संसेव्यते नित्यशः तस्य स्यादतिवीर्य्यवृद्धिरनिशं सर्वेन्द्रियाणां बलम्। ग्रीष्मे तथा शरदि ये रविशोषिताङ्गाः ये च प्रमत्तवनितासुरतातिखिन्नाः। ये चापि मार्गपरिसर्पणशीर्णगात्रास्तेषामियं वपुषि पोषणमाशु कुर्य्यात्। रसाला शुक्रला बल्या रोचनी वातपित्तजित्। दीपनी बृंहणी स्निग्धा मधुरा शिशिरा सरा। रक्तपित्तं तृषादाहं प्रतिश्यायं विनाशयेत्।

अथ शर्करोदकम् (सरवत्) जलेन शीतलेनैव घोलिता शुभ्रशर्करा। एला लवङ्गकर्पूरमरिचैश्च समन्विता। शर्करोदकनाम्ना तत् प्रसिद्धं विदुषां मुखे। शर्करोदकमाख्यातं शुक्रलं शिशिरं सरम्। बल्यं रुच्यं लघु स्वादु वातपित्तप्रणाशनम्। मूर्च्छाच्छर्दितृषादाहज्वरशान्तिकरं परम्।

अथ प्रपानकम् (पन्ना)। तत्र आम्रफलप्रपानकम्। आम्रमामं जले स्विन्नं मर्द्दितं दृढपाणिना। सिताशीताम्बुसंयुक्तं कर्पूरमरिचान्वितम्। प्रपानकमिदं श्रेष्ठं भीमसेनेन निर्मितम्। सद्यो रुचिकरं बल्यं शीघ्रमिन्द्रियतर्पणम्।

अथाम्लिकाफलपानकम्। अम्लिकायाः फलं पक्वं मर्द्दयेत् वारिणा दृढम्। शर्करामरिचैर्मिश्रं लवङ्गेन्दुसुवासितम्। अम्लिकाफलसम्भूतं पानकं वातनाशनम्। पित्तश्लेष्मकरं किञ्चित् सुरुच्यं वह्निबोधनम्।

निम्बूकफलपानकम्। भागैकं निम्बुजं तोयं षड्भागं शर्करोदकम्। लवङ्गमरिचैर्मिश्रं पानं पानकमुत्तमम्। निम्बूफलभवं पानमत्यम्लं वातनाशनम्। वह्निदीप्तिकरं रुच्यं समस्ताहारपाचकम्।